

تحول در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

۴. کمک به تولید ثروت و کاهش فقر در جامعه از طریق توانمندسازی نیروی کار و کمک به افزایش اشتغال، خوداشتغالی و کاهش بیکاری

۵. ارتقای کیفیت آموزش و تربیت فنی حرفه‌ای و مهارتی مبتنی بر چهارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی و کاهش فاصله میان سطح شایستگی‌های مورد نیاز فعلی و آتی بازار کار و شایستگی شاغلان در کشور

۶. فراهم‌سازی زمینه یادگیری مادام‌العمر افراد جامعه جهت دستیابی به عدالت آموزشی در حوزه شغل و حرفه

۷. توانمندسازی نیروی کار در راستای محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد

مطالبات اسناد بالادستی، تغییرات فناوری و نیاز بازار کار داخل کشور و تغییر در استانداردها و همچنین توصیه‌های بین‌المللی، دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش را مکلف نمود تا براساس وظیفه قانونی خود پس از سفارش و انجام پژوهش‌های بررسی و آسیب‌شناسی نظام سالی واحدی فنی و حرفه‌ای و کاردانش که از سال ۱۳۷۹ در هنرستان‌های کشور در حال اجرا است، برای دستیابی به الگویی مناسب به طراحی و بازنگری برنامه‌های درسی اقدام نماید. از این‌رو دفتر در سال ۱۳۹۰ اقدام به سفارش طرح پژوهشی با عنوان «طراحی و تدوین فرآیند برنامه‌ریزی درسی در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی» نمود. تعیین سطوح شایستگی و تغییر رویکرد از تحلیل

آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای در هزاره سوم به‌عنوان آموزش‌های فراراهبردی برای توسعه پایدار و تحقق اهداف چشم‌انداز کشور به حساب می‌آید. استلزامات این نگاه، تغییرات اساسی در محتوا، ارائه آموزش، چارچوب ملی و بین‌المللی است. به صورتی که حاصل آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای علاوه بر توانایی و شایستگی برای اشتغال مفید بتواند در طول زندگی این شایستگی‌ها را در سازگاری با پیچیدگی‌های روزافزون محیط کار و تغییرات فناوری نشان دهند.

از طرفی تکالیفی در اسناد بالادستی از جمله سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش، برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، نقشه جامع علمی کشور در توسعه کمی و کیفی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای وجود دارد.

اهم این تکالیف عبارت‌اند از:

۱. ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید، کارآفرینی و اخلاق حرفه‌ای مبتنی بر ارزش‌های اسلامی و ملی
۲. آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار فعلی و آتی و ارتقای توان کارآفرینی در سطوح ابتدایی و میانی مهارت
۳. افزایش نقش آموزش و تربیت فنی حرفه‌ای و مهارتی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و ایجاد هماهنگی و تعامل بین این نظام با سایر نظام‌های آموزشی و اقتصادی

دانشکده، هنرآموز، برنامه‌ریز درسی و کارشناسان دفاتر آموزشی در جلسات شوراها تخصصی طراحی و تدوین اسناد دنیای آموزش و برنامه‌های درسی استفاده شده است، که اسناد مربوطه در مرکز اسناد دفتر قابل دسترسی می‌باشد.

به منظور آشنایی بیشتر هنرآموزان گرامی از فعالیت‌های انجام گرفته و تغییرات مربوط به برنامه‌های درسی در نظام جدید دوره دوم متوسطه، تدوین ویژه‌نامه رشد فنی و حرفه‌ای ضروری به نظر رسید، تا ان شاءالله همزمان با برگزاری دوره‌های توجیهی و آموزشی ویژه هنرآموزان به‌عنوان یک جزء از اجزای بسته آموزشی مورد استفاده قرار گیرد. محتوای این ویژه‌نامه در سه بخش تدوین شده است:

بخش اول: نظام‌ها و سیاست‌های آموزش فنی و حرفه‌ای

بخش دوم: برنامه‌های درسی آموزش فنی و حرفه‌ای دوره دوم متوسطه

بخش سوم: بسته‌های آموزشی و اجرا نگارندگان این مجموعه امیدوارند مدیران آموزشی، هنرآموزان و برنامه‌ریزان به این نوشتار به‌عنوان منبع بنگرند و همواره به آن استناد کنند و از طریق وب‌گاه دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش ارتباط خویش را با برنامه‌ریزان درسی حفظ کنند.

شغل به تحلیل حرفه و توجه به ویژگی‌های شغل و شاغل و توجه به نظام صلاحیت حرفه‌ای ملی، تلفیق شایستگی‌های مشترک و غیرفنی در تدوین برنامه‌ها از ویژگی‌های الگوی مذکور است. براساس این الگو فرآیند برنامه‌ریزی درسی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی در دو بخش دنیای کار و دنیای آموزش طراحی شد. بخش دنیای کار شامل ده مرحله و بخش دنیای آموزش شامل پانزده مرحله است. نوع ارتباط و تعامل هر مرحله با مراحل دیگر فرآیند به‌صورت طولی و عرضی است با این توضیح که طراحی و تدوین هر مرحله متأثر از اعمال موارد اصلاحی مربوط به نتایج اعتباربخشی آن مرحله یا مراحل دیگر می‌باشد.

پس از تدوین فرآیند برنامه‌ریزی درسی در سال ۱۳۹۱، در فاز اول ۳۰ گروه بزرگ شغلی مشخص گردید و نیازسنجی شغلی به‌عنوان اولین مرحله تدوین استانداردهای شایستگی در گروه‌های بزرگ شغلی صورت گرفت.

مشارکت ذی‌نفعان به‌عنوان یک اصل در طراحی و تدوین استانداردهای شایستگی و ارزشیابی حرفه مورد توجه قرار گرفته است و در مجموع از اطلاعات بیش از دویست دستگاه، صنف و شرکت بزرگ و کوچک و از تجربیات بیش از چهارصد کارشناس خبره در حرف مختلف در جلسات تدوین استانداردها و همچنین از مشارکت بیش از سیصد متخصص حرفه‌ای، عضو هیأت علمی، مدرس